C/2025/4382

2025.9.9.

P10_TA(2025)0051

A 2026. évi költségvetésre vonatkozó iránymutatások – III. szakasz

Az Európai Parlament 2025. április 2-i állásfoglalása a 2026. évi költségvetés elkészítésére vonatkozó általános iránymutatásokról, III. szakasz – Bizottság (2024/2110(BUI))

(C/2025/4382)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 314. cikkére,

— tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 106a. cikkére,

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletre ([1]), valamint a Parlament, a Tanács és a Bizottság által ezzel összefüggésben elfogadott együttes nyilatkozatra ([2]) és a kapcsolódó egyoldalú nyilatkozatokra ([3]),

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról szóló, 2022. december 15-i (EU, Euratom) 2022/2496 tanácsi rendeletre ([4]),

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról szóló (EU, Euratom) 2024/765 tanácsi rendeletre ([5]) (a többéves pénzügyi keret felülvizsgálata),

— tekintettel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendelet tervezetéről szóló, 2020. december 16-i jogalkotási állásfoglalására ([6]),

— tekintettel „A 2021–2027-re szóló többéves pénzügyi keret bővítéséről: az új kihívásoknak megfelelő, reziliens uniós költségvetés” című, 2022. december 15-i állásfoglalására ([7]),

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatára irányuló javaslatról szóló, 2023. október 3-i állásfoglalására ([8]),

— tekintettel a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosítására irányuló tanácsi rendelet tervezetéről szóló, 2024. február 27-i állásfoglalására ([9]),

— tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozatra ([10]),

— tekintettel az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2021. december 22-i bizottsági javaslatra (COM(2021)0570) és a javaslatról szóló, 2022. november 23-i álláspontjára ([11]),

— tekintettel az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([12]) (átdolgozás) (a költségvetési rendelet),

([1]) HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([2]) HL C 444. I, 2020.12.22., 4. o.
([3]) HL C 445., 2021.10.29., 252. o.
([4]) HL L 325., 2022.12.20., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
([5]) HL L, 2024/765, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.
([6]) HL C 445., 2021.10.29., 240. o.
([7]) HL C 177., 2023.5.17., 115. o.
([8]) HL C, C/2024/1195, 2024.2.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj.
([9]) HL C, C/2024/6751, 2024.11.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6751/oj.
([10]) HL L 424., 2020.12.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj.
([11]) HL C 167., 2023.5.11., 162. o.
([12]) HL L, 2024/2509, 2024.9.26., 1. o.: ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

— tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletre (európai klímarendelet) ([13]),

— tekintettel az EU-nak a Párizsi Megállapodásból eredő kötelezettségeire és a biológiai sokféleségről szóló Kunming-Montreal megállapodás szerinti kötelezettségvállalásaira,

— tekintettel a 2020–2025 közötti időszakra vonatkozó uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiára,

— tekintettel az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz növekvő hitelfelvételi költségeinek a 2024. évi uniós költségvetésre gyakorolt hatásáról szóló, 2023. május 10-i állásfoglalására ([14]),

— tekintettel az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([15]),

— tekintettel az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére vonatkozó ütemtervről szóló, 2020. december 16-i intézményközi megállapodásra ([16]),

— tekintettel a szociális jogok európai pilléréről szóló, 2017. december 13-i intézményközi nyilatkozatra ([17]),

— tekintettel az Európai Unió 2025. évi pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésére ([18]) és az ehhez csatolt, a Parlament, a Tanács és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozatokra,

— tekintettel Enrico Letta „Jóval több, mint piac” című jelentésére, amelyet 2024. október 21-én terjesztettek az Európai Parlament elé,

— tekintettel Mario Draghi „Az európai versenyképesség jövője” című jelentésére, amelyet 2024. szeptember 17-én terjesztettek az Európai Parlament elé,

— tekintettel Sauli Niinistö „Biztonságosabb együtt – Európa polgári és katonai felkészültségének és készenlétének megerősítése” című jelentésére, amelyet 2024. november 14-én terjesztettek az Európai Parlament elé,

— tekintettel arra, hogy a Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen 2025. január 29-én előterjesztette az EU versenyképességi iránytűjét,

— tekintettel az európai védelmi készültségről szóló, 2025. március 19-i közös fehér könyvre, amely keretet biztosít a ReArm Europe terv számára (JOIN(2025)0120),

— tekintettel a Bizottság 2025. február 26-i a „Tisztaipar-megállapodás: a versenyképességet és a dekarbonizációt szolgáló közös ütemterv” című közleményére (COM(2025)0085),

— tekintettel az (EU) 2015/1017, az (EU) 2021/523, az (EU) 2021/695 és az (EU) 2021/1153 rendeletnek az (EU) 2021/523 rendelet szerinti uniós garancia hatékonyságának növelése és a jelentéstételi követelmények egyszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2025. február 26-i európai parlamenti és tanácsi javaslatra (COM(2025)0084),

— tekintettel a 2026. évi költségvetési iránymutatásokról szóló, 2025. február 18-i tanácsi következtetésekre,

— tekintettel eljárási szabályzata 95. cikkére,

— tekintettel a Külügyi Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság véleményére,

([13]) HL L 243., 2021.7.9., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
([14]) HL C, C/2023/1084, 2023.12.15., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj.
([15]) HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj.
([16]) HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([17]) HL C 428., 2017.12.13., 10. o.
([18]) HL L, 2025/31, 2025.2.27., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj.

— tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság, a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság és az Alkotmányügyi Bizottság leveleire,

— tekintettel a Költségvetési Bizottság jelentésére (A10-0042/2025),

2026. évi költségvetés: egy reziliens, fenntartható és virágzó jövő megvalósítása Európa számára

1. kiemeli az EU 2025-re és 2026-ra előre jelzett gazdasági növekedését ([19]), amelyet az infláció csökkenése kísér; megjegyzi azonban, hogy Oroszország Ukrajna elleni, az EU biztonságát közvetlenül fenyegető agressziós háborúja, valamint az éghajlatváltozásnak és a biológiai sokféleség válságának a természeti katasztrófák növekvő gyakoriságában és intenzitásában is megnyilvánuló romló hatásai miatt bizonytalan a helyzet, amelyet a jelentős új geopolitikai változások és a nemzetközi szabályokon alapuló rend gyengülése, a fokozott biztonsági fenyegetések és az erősödő globális protekcionizmus csak súlyosbítanak; hangsúlyozza, hogy ebben az egyre változékonyabb környezetben alapvető fontosságú, hogy az EU megerősítse védelmi és biztonsági képességeit, társadalmi, gazdasági és területi kohézióját és politikai és stratégiai autonómiáját, csökkentse függőségét, növelje versenyképességét és virágzó jövőt biztosítson a kontinens és lakosai számára, akik jelenleg egyre növekvő megélhetési költségekkel szembesülnek;

2. eltökélt annak biztosítására, hogy a stratégiai felkészültségre és biztonságra, a gazdasági versenyképességre és rezilienciára, a fenntarthatóságra és az éghajlatra való összpontosítás, valamint az egységes piac megerősítése révén a 2026-os költségvetés szilárd ökoszisztémát biztosítson az Unió lakosai számára, és elősegítse prioritásaikat, ezáltal erősítve egy társadalmilag igazságos és virágzó Európát; hangsúlyozza, hogy további beruházásokra van szükség a biztonság és védelem, a kutatás, az innováció, a kis- és középvállalkozások (kkv-k), az egészségügy, az energia, a migráció, a szárazföldi és tengeri határvédelem, a befogadó digitális és zöld átállás, a munkahelyteremtés, valamint a fiatalok számára biztosított lehetőségek terén; kitart amellett, hogy ezt adminisztráció egyszerűsödésének kell kísérnie, amint azt a versenyképességi iránytű is jelzi; hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés a legnagyobb tőkeáttételi hatású beruházási eszköz, amely kiegészíti a nemzeti költségvetéseket, és ezáltal lehetővé teszi az EU számára, hogy megbirkózzon a világban zajló gyors és összetett változásokkal, miközben jólétet, társadalmi kohéziót és stabilitást biztosít polgárai számára; határozottan úgy véli, hogy az EU-nak maximális mértékben ki kell használnia ezt a tőkeáttételi hatást az uniós célok és politikai döntéshozatal, valamint a magánberuházások ösztönzésére;

Egy szilárd, fenntartható és reziliens gazdaságba való befektetés

3. kitart amellett, hogy az EU-ban szilárd gazdasági reziliencia és fenntarthatóság érhető el a köz- és magánberuházások fellendítésével, az innováció fokozásával és a versenyképesség támogatásával, többek között a készséghiány kezelésével és az európai ipari termelés fokozásával, amely az erőteljes gazdasági növekedés és a minőségi munkahelyek forrása, és ezáltal az Unió stratégiai autonómiájának garantálásával, biztosítva, hogy az EU továbbra is agilis és önálló maradjon a globális kihívásokkal, zavarokkal és volatilitással szemben; kiemeli, hogy elő kell mozdítani az innovációt, előtérbe kell helyezni az oktatást, csökkenteni kell a költségeket és a közigazgatási terheket, és meg kell erősíteni az egységes piacot, különösen a szolgáltatások tekintetében;

4. ezzel összefüggésben megerősíti, hogy a kutatás és az innováció továbbra is kulcsfontosságú az EU által az élvonalbeli iparágak és az új tiszta és fenntartható technológiák terén elért siker szempontjából; emlékeztet arra a régen kitűzött célra, hogy a kutatási és innovációs beruházásokat a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ára növeljék; ezért megnövelt finanszírozást kér a Horizont Európa keretében a kiváló pályázatok legalább 50 %-ának finanszírozására minden tudományágban, hogy a kutatók, valamint a vállalkozások, különösen a kkv-k számára, akik vagy amelyek ezt szeretnék, lehetővé váljon az innovációk piacra vitele és a növekedés, az erőteljes gazdasági növekedés biztosítása és az EU versenyképességének fokozása a világgazdaságban, megakadályozva ezzel szereplők távozását a konkurens régiókba annak biztosítása mellett, hogy Európa rendelkezzen a zöld megállapodás kötelezettségvállalásainak folytatásához szükséges tudásbázissal;

([19]) Európai Bizottság: Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság, *European economic forecast – Autumn 2024* (Európai gazdasági előrejelzés – 2024. ősz), az Európai Unió Kiadóhivatala, 2024.

5. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a köz- és magánszféra közötti partnerségek célzott támogatást kapjanak és a kkv-k az európai gazdaság gerinceként és az innováció előretörésének tényezőiként és megnövelt finanszírozásban részesüljenek, kiemelve az Európai Innovációs Tanács, az InvestEU és az Egységes piac program kkv-komponensének szerepét az innovatív vállalkozások létrehozásának és bővítésének lehetővé tételében, növekedésük támogatásában és az uniós gazdaság globális színtéren betöltött szerepének erősítésében; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az InvestEU időközi értékelése szerint a költségvetés megerősítése nélkül 2025 végére számos pénzügyi termék esetében elfogyhatnak a keretösszegek; tudomásul veszi a Bizottság ezzel kapcsolatos javaslatát; hangsúlyozza továbbá az Egységes piac program fontosságát az EU határokon átnyúló dimenziójában rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása szempontjából;

6. hangsúlyozza, hogy a gazdaság modernizálásához ötvözni kell a köz- és magánberuházásokat; ebben a tekintetben hangsúlyozza a magánberuházások szükségességét a közkiadások tőkeáttételi hatásának maximalizálása érdekében; emlékeztet arra, hogy ezeknek az törekvéseknek egyszerűsítéshez kell vezetniük, és csökkenteniük kell az uniós kkv-k pénzügyi terheit, miközben fenntartják az uniós normákat;

7. hangsúlyozza, hogy sürgősen tovább kell gyorsítani a digitális és zöld átállást egy olyan jövőorientált és erőforrás-hatékony gazdaság fellendítése érdekében, amely továbbra is vonzó az innovatív vállalkozások számára, és amely a piac által vezérelt beruházásokon alapul, minőségi munkahelyeket biztosít és senkit nem hagy hátra; jelentős beruházásokat szorgalmaz a jól szabályozott, emberközpontú és megbízható mesterséges intelligencián és a kiberbiztonságon alapuló előretekintő digitális infrastruktúrába; hangsúlyozza, hogy javítani kell a polgárok alapvető digitális készségeit annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a vállalatok igényeinek, és felvértezzék a polgárokat a dezinformációval szemben; hangsúlyozza továbbá, hogy növelni kell az uniós demokrácia rezilienciáját a rosszindulatú külföldi beavatkozás elleni küzdelemben;

8. elismeri a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) stratégiai értékét az EU határokon átnyúló közlekedési infrastruktúrája gazdasági, társadalmi és éghajlat-politikai céljaihoz való hozzájárulás tekintetében; az EU fenntartható és intelligens mobilitási stratégiáját, valamint a TEN-T és a transzeurópai energiahálózatok (TEN-E) egymást kiegészítő jellege kapcsán a hálózat bővítését kéri, különösen a tagjelölt országok és az EU stratégiai partnerei felé;

Felkészültebb Unió, amely képes hatékonyan reagálni a válságokra

9. hangsúlyozza, hogy egy valódi védelmi unió létrehozása és a példátlan geopolitikai kihívásokra és az új hibrid biztonsági fenyegetésekre való jobb felkészülés és reagálás érdekében fokozni kell az EU biztonsági és védelmi képességeit; hangsúlyozza a közös beruházási, kutatási, előállítási és beszerzési mechanizmusok alapvető szerepét, többek között a független uniós védelmi ipart támogató új forradalmi technológiák terén; úgy véli, hogy a biztonsági és védelmi együttműködés uniós hozzáadott értéket képvisel, ami nemcsak növeli Európa és népei biztonságát, hanem nagyobb hatékonyságot, potenciális megtakarításokat, minőségi munkahelyek létrehozását és fokozott stratégiai autonómiát is eredményez; ezért kéri a tagállamok védelmi kiadásainak azonnali növelését és sokkal jobb összehangolását; különösen hangsúlyozza, hogy megfelelő forrásokat kell biztosítani az innovációhoz és a tagállamok katonai képességeinek és interoperabilitásának megerősítéséhez; a Bizottság ReArm Europe tervével összhangban tudomásul veszi az Európai Beruházási Bankhoz (EBB) és más nemzetközi pénzügyi intézményekhez és magánbankokhoz intézett azon felhívását, hogy aktívabban fektessenek be az európai védelmi iparba, fenntartva működésüket és finanszírozási képességüket; emlékeztet a kettős felhasználású berendezésekkel kapcsolatos beruházás és fejlesztés és különösen az uniós katonai mobilitás megerősítésének fontosságára a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra prioritási tengelyek mentén történő finanszírozása tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy a katonai mobilitás finanszírozási hiányának fényében értékelje annak lehetőségét, hogy a CEF közlekedési programja keretében erre a célra pályázati felhívásokat alkalmazzon; hangsúlyozza, hogy sürgősen meg kell erősíteni az EU kiberbiztonsági képességeit a hibrid hadviselés elleni küzdelem érdekében;

10. emlékeztet az uniós űrprogram szerepére az Unió stratégiai biztonságának számos polgári és katonai alkalmazás révén történő fokozásában; hangsúlyozza, hogy egy erős európai űrágazat alapvető fontosságú az európai biztonság, a nyitott stratégiai autonómia, a biztonságos konnektivitás, a kritikus infrastruktúrák védelme, valamint a zöld és digitális kettős átállás előmozdítása szempontjából, és ezért elegendő forrást igényel;

11. kiemeli, hogy a belső és külső biztonságot érintő új kihívások idején biztosítani kell a menekültügyi és migrációs paktum megfelelő végrehajtását, az emberi jogok nemzetközi jogának betartása mellett, valamint tiszteletben kell tartani a szolidaritás és a méltányos felelősségmegosztás elvét; hangsúlyozza, hogy az EU külső szárazföldi, légi és tengeri határainak hatékony igazgatása és védelme elengedhetetlen a schengeni térségben a szabadságjogok fenntartásához, és alapvető fontosságú az EU és polgárai biztonsága szempontjából; hangsúlyozza, hogy jobb védelmet kell biztosítani az embereknek az emberkereskedelem megelőzése révén, és fokozni kell a tagállamok és az Unió közötti, határokon átnyúló együttműködés megerősítésére irányuló támogatást a terrorizmus, a szervezett bűnözés, a drogkereskedelem és bűnözői hálózatok – különösen a migránscsempészésben és az emberkereskedelemben részt vevő hálózatok – elleni küzdelem terén, a bűnüldözés és az e bűnözői hálózatokkal szembeni igazságszolgáltatási fellépés megerősítése, valamint a hibrid fenyegetésekkel, különösen az Unió határain a migránsoknak a válsághelyzetek kezeléséről szóló rendeletben ([20]) meghatározott, eszközként való felhasználásával szembesülő tagállamok támogatása érdekében;

12. mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság a fejkendő viselésének népszerűsítését célzó kampányokat finanszírozott vagy társfinanszírozott, amelyek például azt állították, hogy „a szabadság a hidzsábban van"; hangsúlyozza, hogy az uniós költségvetés a jövőben nem finanszírozhat olyan kampányokat, amelyek közvetlenül vagy közvetve a fejkendő viselését népszerűsítik;

13. emlékeztet arra, hogy az Integrált Határigazgatási Alap, a Határigazgatási és Vízumeszköz (HAVE) és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap létfontosságú szerepet játszik a külső határok védelmében; felszólít továbbá a határvédelmi képességek elegendő finanszírozására – az átfogó migrációs politika alapvető részeként, beleértve a határátkelőhelyeken szükséges fizikai infrastruktúrát, épületeket, berendezéseket, rendszereket és szolgáltatásokat, a HAVE-rendelet ([21]) III. mellékletében előírtak szerint, valamint a befogadási feltételek, az integráció, a visszatérési és visszafogadási eljárás tekintetében támasztott követelmények teljesítésére; megerősíti, hogy a nem uniós országokkal a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartása mellett, a migráció és a menekültügy kezeléséről kötött együttműködési megállapodások segíthetnek az irreguláris migráció megelőzésében és leküzdésében, valamint a határbiztonság megerősítésében;

14. elismeri, hogy a közös agrárpolitika (KAP) kulcsfontosságú európai stratégiai politika az élelmezésbiztonság, valamint a megfizethető és minőségi élelmiszer-termelés terén az EU nagyobb autonómiája szempontjából; hangsúlyozza, hogy a KAP kulcsfontosságú szerepet játszik annak biztosításában, hogy az uniós mezőgazdasági termelők tisztességes jövedelemben részesüljenek, valamint hogy az európai mezőgazdaság termelékeny, versenyképes és fenntartható legyen; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a közvetlen kifizetések reálértéken jelentősen csökkentek az infláció miatt, míg a mezőgazdasági termelők adminisztratív terhei a bürokrácia felhalmozódása miatt nőttek; sürgeti a Bizottságot, hogy a magas szintű termelési normák és az uniós jogszabályok végrehajtására vonatkozó követelmény fenntartása mellett csökkentse az adminisztratív terheket; megfelelő forrásokat és a közvetlen kifizetések megvédését kéri a mezőgazdasági termelők megsegítéséhez az infláció, az üzemanyagköltségek, a globális élelmiszer- ás kereskedelmi piac változásai, valamint a mezőgazdasági termelésre kiható és az élelmezésbiztonságot fenyegető kedvezőtlen éghajlati jelenségek hatásainak kezelése területén, többek között a legkülső régiókban is; e tekintetben kiemeli a mezőgazdasági tartalék szerepét; hangsúlyozza, hogy segíteni kell a kis- és közepes méretű gazdaságokat és az új és fiatal mezőgazdasági termelőket a generációs megújulás támogatásával, és folyamatos támogatást kell biztosítani az uniós mezőgazdasági termékek promóciójához; hangsúlyozza, hogy megfelelő támogatásra van szükség a kutatás és az innováció számára annak érdekében, hogy a mezőgazdasági ágazat fenntarthatóbbá váljon, beleértve a vízgazdálkodást is, különösen a Horizont Európa programon keresztül, anélkül, hogy csökkentenék az európai mezőgazdasági termelést, és meg kell akadályozni, hogy az európai mezőgazdasági termelők tisztességtelen versennyel szembesüljenek a normáinknak meg nem felelő importált termékek miatt; üdvözli, hogy a Bizottság elkészített egy második egyszerűsítési csomagot; hangsúlyozza, hogy az élelmezésbiztonság a geopolitikai stabilitás alapvető eleme;

15. hangsúlyozza a halászat és az akvakultúra stratégiai szerepét és megfelelő pénzügyi támogatásának szükségességét; elismeri, hogy a közös halászati politika stabil jövedelmet és hosszú távú jövőt biztosít a halászok számára a fenntartható tengeri ökoszisztémák védelméhez való hozzájárulás révén, amelyek kulcsfontosságúak az ágazat versenyképessége szempontjából; kitart amellett, hogy megkülönböztetett figyelmet kell fordítani az uniós halászflottákra a biztonság és védelem javítása érdekében, többek között a jogellenes halászati tevékenységek elleni küzdelem, a munkakörülmények, az energiahatékonyság és a fenntarthatóság javítása, valamint a flották megújítása révén; megerősíti, hogy az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapnak támogatnia kell a jövőbeli

([20]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1359 rendelete (2024. május 14.) a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről és az (EU) 2021/1147 rendelet módosításáról (HL L, 2024/1359, 2024.5.22., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj).

([21]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1148 rendelete (2021. július 7.) a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszköznek az Integrált Határigazgatási Alap részeként történő létrehozásáról (HL L 251., 2021.7.15., 48. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj.).

kihívások kezelésére alkalmas humánerőforrás-politikát a befogadó, diverzifikált és fenntartható kék gazdaság előmozdítása érdekében; aggodalmát fejezi ki a brexit átmeneti időszakának 2026 júniusában történő lezárulása által a halászati és akvakultúra-ágazatra gyakorolt hatás miatt;

16. rámutat, hogy 2023 végén az Unióban mintegy 20 millió gyermek – az összes gyermek durván egynegyede – volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának; ezért úgy véli, hogy az EU költségvetésének fokoznia kell a gyermekek – köztük a migráns gyermekek, a fogyatékossággal élő gyermekek és a bizonytalan családi helyzetben élő gyermekek – szegénysége elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket, összhangban az európai gyermekgaranciával; megismétli korábbi felhívásait, hogy az ESZA+ keretösszege tartalmazzon külön és jelentős költségvetést a gyermekszegénység elleni küzdelemre;

17. hangsúlyozza, hogy az energiabiztonság és -függetlenség fokozása továbbra is alapvető fontosságú az EU számára; kiemeli az EU szerepét az energiaellátás biztonságának biztosításában, valamint abban, hogy segítse a háztartásokat, a mezőgazdasági termelőket és a vállalkozásokat az árfolyam-ingadozás enyhítésében és a világ többi részéhez viszonyított árkülönbségek kezelésében; ezért további beruházásokat szorgalmaz a kritikus infrastruktúrába és a konnektivitásba, beleértve a nagy léptékű, határokon átnyúló villamosenergia-hálózatokat és a kibocsátáscsökkentési nehézségekkel szembenéző ágazatok hidrogéninfrastruktúráját, amelyek az európai ipar szén-dioxid-mentesítésének alapvető előfeltételei, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló energiaforrásokba és a konnektivitásba, különösen a CEF megfelelő finanszírozása révén, valamint az energiahatékonyságba; hangsúlyozza, hogy a tiszta és modern gazdaságra való átállás során az európai infrastruktúrát hozzá kell igazítani a jövőbeli energiaigényekhez; hangsúlyozza a villamosenergia-kereskedelem új, bővülő és korszerűsödő remdszerösszekötő kapacitásába, különösen a határkeresztező átviteli kapacitásba irányuló beruházások fontosságát a teljes mértékben integrált uniós energiapiac szempontjából, amely fokozza Európa diverzifikált ellátásbiztonságát és az energiapiaci zavarokkal szembeni rezilienciáját, csökkentve a külső függőségeket és végső soron megfizethető és fenntartható energiát biztosítva az uniós polgárok és vállalkozások számára; e tekintetben hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az Afrikával folytatott együttműködést;

18. ezzel összefüggésben emlékeztet a jelenlegi európai lakhatási válságra, beleértve a tisztességes és megfizethető lakhatás hiányát is; ezért a finanszírozási források – többek között az EBB és a nemzeti fejlesztési bankok által nyújtott finanszírozás – ötvözése révén gyors további beruházásokat szorgalmaz a háztartások megélhetési költségeinek csökkentésére, az épületek energiahatékonyságának javítására és a megújuló energiaforrások alkalmazására pozitív hatást gyakorló területeken; összehangolt uniós szintű megközelítést szorgalmaz, amely tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét, ösztönzi a bevált gyakorlatokat, valamint hatékonyan alkalmaz minden megfelelő finanszírozási mechanizmust e sürgető kihívás kezelése során;

19. rendkívül aggasztónak tartja az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség válságának súlyos hatásait Európában és világszerte, valamint azt, hogy a mérések szerint a 2024-es év volt a bolygó eddigi legmelegebb éve; elegendő forrást szorgalmaz a LIFE program számára az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos projektek finanszírozása érdekében, többek között az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás területén, és nagyobb költségvetési rugalmasságra szólít fel, hogy megfelelően lehessen reagálni az EU-ban bekövetkező természeti katasztrófákra; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a növekvő számú természeti katasztrófa számos áldozatot követelt, valamint hosszú távon pusztító hatást gyakorolt az érintett régiókban élő és dolgozó polgárokra, mezőgazdasági termelőkre és az ott működő vállalkozásokra, valamint az érintett ökoszisztémákra; felszólít az Európai Unió Szolidaritási Alapja, a RESTORE (az újjáépítéshez nyújtott regionális szükséghelyzeti támogatás) és az uniós polgári védelmi mechanizmus finanszírozásának növelésére, többek között a rescEU-képességek növelésére, amelyek költséghatékonyabb kapacitásépítést tesznek lehetővé annak érdekében, hogy gyorsan és hatékonyan támogassák a tagállamokat a legsúlyosabb válsághelyzetekben; elismeri, hogy az EU központi szerepet tölt be a tagállamok azzal kapcsolatos felkészültségének és képességeinek koordinálásában és javításában, hogy azonnal reagálhassanak jelentős következményekkel járó nagyszabású vészhelyzetekre, valamint hangsúlyozza ennek hozzáadott értékét tagállamok és a polgárok szempontjából; e tekintetben hangsúlyozza, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus az európai szolidaritás kézzelfogható kifejeződése, amely megerősíti az EU válságkezelő szerepét; elismeri, hogy az Európai Unió Szolidaritási Alapja vagy bármely más alap sem képes önmagában teljes mértékben kárpótlást nyújtani az éghajlatváltozás által napjainkban előidézett vagy jövőbeni, egyre gyakoribbá és súlyosabbá váló szélsőséges időjárási események esetén; hangsúlyozza, hogy be kell ruházni a felkészültségi, megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekbe, és prioritásként kell kezelni azokat, előnyben részesítve a természetalapú megoldásokat; hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az uniós kiadások hozzájáruljanak az éghajlatváltozás mérsékléséhez, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítésekhez és a vízgazdálkodás rezilienciáját biztosító infrastruktúrához; hangsúlyozza, hogy e beruházások költségei jóval alacsonyabbak, mint az éghajlatváltozással kapcsolatos tétlenség költségei;

A polgárok lehetőségeinek bővítése egy életerős társadalomban

20. kitart amellett, hogy „az EU az egészségért” programba és a Horizont Európa program egészségügyi klaszterébe történő folyamatos beruházás kulcsfontosságú az egészség és a jövőbeli egészségügyi válságokra való felkészültség javításához, ezáltal javítva az uniós polgárok egészségi állapotát; hangsúlyozza, hogy a maximális hatás érdekében egészségügyi beruházásokra van szükség; kiemeli, hogy támogatja az európai élettudományok és biotechnológiai ökoszisztéma holisztikus szabályozási és finanszírozási megközelítését, beleértve az élvonalbeli európai kiválósági klaszterek létrehozását, amelyek az erősebb európai egészségügyi unió központi pillérei, és amelyeket ki kell egészíteni a szív- és érrendszeri betegségekre és az életmódokra vonatkozó európai tervvel, az elsődleges és másodlagos megelőzésre összpontosítva mint a várható élettartam EU-n belüli növelésének fő célkitűzéseire; kiemeli, hogy a demográfiai kihívásra és a népesség elöregedésére válaszul támogatóbb jellegű ápolási-gondozási rendszert kell létrehozni; megismétli, hogy támogatja az európai rákellenes tervet, valamint kiemeli az európai beruházások fontosságát a gyermekkori betegségek, a ritka betegségek és az antimikrobiális rezisztencia kezelésében; ismételten hangsúlyozza az egészség nemi dimenziójának fontosságát, beleértve a szexuális és reproduktív egészséget és az ilyen szolgáltatásokhoz való hozzáférést is; rendkívül aggasztónak tartja az Európában jelenleg tapasztalható, különösen a fiatal generációt érintő mentális egészségügyi válságot, amelyet a közelmúlt globális eseményei még súlyosbítottak, és amely azonnali cselekvést igényel; hangsúlyozza, hogy meg kell előzni a kritikus fontosságú gyógyszerek, az egészségügyi ellenintézkedések és az egészségügyi dolgozók egyes tagállamok által tapasztalt hiányát; e tekintetben jobb uniós szintű koordinációra és a gyógyszerek közös beszerzésére szólít fel a költségek csökkentése érdekében;

21. hangsúlyozza a fiatal generációkba mint a változás és a fejlődés fő előmozdítóiba és a készségeikbe való beruházás fontosságát, biztosítva a minőségi oktatáshoz való hozzáférést; alapvető fontosságúnak tartja, hogy minden diák megkülönböztetés nélkül és minden uniós tagállamban teljes mértékben hozzáférjen az Erasmus+ programhoz, és hangsúlyozza az Erasmus+ alapvető szerepét a kulturális cserekapcsolatok elősegítésében, az európai identitás megerősítésében és a béke kölcsönös megértés és együttműködés révén történő előmozdításában, ami az európai integráció és egység sarokkövévé teszi a programot; emlékeztet arra, hogy kezelni kell a készséghiányt, a képzett munkaerő elvándorlását, valamint a piaci igények és a készségek közötti összefüggést; úgy véli, hogy ahhoz, hogy az uniós munkaerő a jövőben versenyképes maradjon, meg kell határozni a képzés és az átképzés kulcsfontosságú területeit; hangsúlyozza, hogy további beruházásokra van szükség az Unió oktatási rendszereinek korszerűsítéséhez, felkészítve azokat a digitális és zöld átmenetre, továbbá a készségek fejlesztéséhez, a tehetségpotenciál-növelési rendszerek létrehozásához és a fiatal vállalkozók ösztönzéséhez; e tekintetben rámutat arra, hogy elegendő pénzügyi forrást kell biztosítani az olyan uniós programok számára, mint az ESZA+, az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület, amelyek rendkívül hatékonynak bizonyultak a magas foglalkoztatási szintek, a méltányos szociális védelem elérésének elősegítése, az oktatás és a képzés Unió-szerte történő bővítése, az új munkalehetőségek előmozdítása, valamint a készségek fejlesztése, a fiatalok bevonása és az esélyegyenlőség mindenki számára való biztosítása terén; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg minden tőle telhetőt annak érdekében, hogy valamennyi egyetemi hallgató továbbra is jogosult legyen az Erasmus+ programban való részvételre, Magyarországon is;

22. emlékeztet arra, hogy a családok – különösen a gyermekes családok – jelentik azt a fő pillért, amely a szociális kiadások terhét viseli az EU-ban; megjegyzi ugyanakkor, hogy az elmúlt 15 évben leginkább a családokat sújtották az egymást követő gazdasági válságok, és ők szenvedik el ezen válságok következményeit; mindezen okokból hangsúlyozza, hogy ezekre különös figyelmet kell fordítani az uniós költségvetés és a szociális jogok európai pillére prioritásainak vonatkozó szempontjai tekintetében;

23. emlékeztet az uniós költségvetés kulcsfontosságú szerepére a szociális jogok európai pillére által kitűzött célok eléréséhez való hozzájárulásban; kiemeli az uniós költségvetés szerepét a szociális párbeszédet erősítő és a munkavállalói mobilitást megkönnyítő kezdeményezésekhez való hozzájárulásban, többek között képzés, hálózatépítés és kapacitásépítés formájában;

24. felhívja a figyelmet a külföldi szereplők által az Európai Unió ellen intézett, az európai demokráciát aláásó, szervezett és célzott dezinformációs kampányok egyre nagyobb fenyegetéseire és veszélyeire; felszólít az összes vonatkozó uniós program – köztük a Kreatív Európa program – mozgósítására 2026-ban olyan intézkedések finanszírozása érdekében, amelyek előmozdítják az inkluzív digitális és médiaműveltséget, különösen a fiatalok esetében, a dezinformáció elleni küzdelmet, az online gyűlöletbeszéd és a szélsőséges tartalmak elleni küzdelmet, miközben ösztönzik a polgárok demokratikus folyamatokban való aktív részvételét, valamint védik a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét a jó kulturális reziliencia érdekében, amelyek mindegyike alapvető fontosságú a virágzó demokrácia szempontjából; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Egyesült Államok kormánya a közelmúltban úgy határozott, hogy csökkenti a Szabad Európa Rádió/Szabadság Rádió és Voice of America finanszírozását, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy e fejlemények fényében tárjanak fel minden lehetőséget e médiaorgánumok további finanszírozásának biztosítására;

25. felhívja a Bizottságot, hogy növelje a polgárok, valamennyi vallás és a nyilvános terek terrorfenyegetésekkel szembeni védelmére, a radikalizálódás és az online terrorista tartalmak elleni küzdelemre, valamint a gyűlöletbeszéd és a fokozódó antiszemitizmus, keresztényellenesség, muszlimellenes gyűlölet és rasszizmus elleni küzdelemre fordított uniós finanszírozást;

26. sajnálatát fejezi ki a keresztények és más vallási közösségek ellen irányuló gyűlölet-bűncselekmények növekvő száma miatt; emlékeztet arra, hogy a keresztények a világ leginkább üldözött vallási közössége; sürgeti továbbá a Bizottságot, hogy különítsen el finanszírozást az Európában élő vallási közösségek, különösen a keresztény és zsidó közösségek célbavételének megakadályozására, mivel ezeket a közösségeket az elmúlt hónapokban több támadás is érte Európában; sürgeti a Bizottságot, hogy kezelje prioritásként a polgárok és valamennyi vallási közösség védelmét, és támogassa a terrorfenyegetések elleni küzdelmet, különös tekintettel a radikalizálódásra és az online elérhető terrorista tartalmakra;

27. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály ([22]), a digitális piacokról szóló jogszabály ([23]) és a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabály ([24]) gyors, teljes körű és megfelelő végrehajtását és határozott érvényesítését, többek között elegendő emberi erőforrás biztosításával; hangsúlyozza a külföldi beavatkozás, a részrehajló algoritmusok által jelentett veszélyek kezelésének, valamint az átláthatóság, az elszámoltathatóság és a digitális nyilvános tér integritása védelmének fontosságát;

28. hangsúlyozza a finanszírozási programok hozzáadott értékét a demokrácia, valamint a jogok és értékek területén; emlékeztet arra, hogy az uniós költségvetés fontos szerepet játszik az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglalt európai értékek előmozdításában, valamint a demokrácia, a jogállamiság, a szolidaritás, az inkluzivitás, az igazságosság, a megkülönböztetésmentesség és az egyenlőség, többek között a nemek közötti egyenlőség kulcsfontosságú elveinek támogatásában; megerősíti továbbá a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program alapvető szerepét az európai értékeknek, a polgárok jogainak és és különösen az uniós értékek ágának, valamint a nemek közötti egyenlőségnek az előmozdításában, ezáltal segítve egy nyitott, jogokon alapuló, demokratikus, egyenlő és a jogállamiságon alapuló befogadó társadalom fenntartását és fejlesztését; hangsúlyozza, hogy célzott intézkedésekre van szükség a nemek közötti egyenlőtlenségek kezeléséhez és az esélyegyenlőség előmozdításához az uniós finanszírozású allokációkban; hangsúlyozza, hogy az oknyomozó újságírás megfelelő forrásokkal való támogatása stratégiai befektetés a demokráciába, az átláthatóságba és a társadalmi igazságosságba; ismételten hangsúlyozza a Daphné és az Egyenlőség és jogok program fontosságát, és kiemeli, hogy biztosítani kell a szükséges forrásokat a megkülönböztetés és az erőszak valamennyi formája elleni küzdelemre;

29. hangsúlyozza az uniós értékek ág keretében végzett értékes munkát, amely többek között közvetlen finanszírozást biztosít az élénk demokráciák kulcsszereplőinek számító civil társadalmi szervezetek számára; hangsúlyozza, hogy a polgárok akaratát és érdekeit előmozdító polgárok és civil társadalmi szervezetek jelentik az európai demokrácia központi elemét; e tekintetben hangsúlyozza valamennyi uniós program és a megnövelt finanszírozás fontosságát a civil társadalom valódi szerepvállalásának támogatásában, különösen az EU nemzetközi partnerei által a civil társadalom számára nyújtott finanszírozás csökkentésének hatásával összefüggésben;

30. kéri az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkében említett intézmények és tanácsadó szervek tagjaira vonatkozó etikai normákkal foglalkozó intézményközi testület létrehozásáról szóló megállapodás teljes körű és sürgős végrehajtását; úgy véli, hogy a Huawei korrupciós botrány miatt kiemelten sürgős a szerv munkájának haladéktalan megkezdése; elkötelezi magát amellett, hogy biztosítja a szükséges pénzügyi és emberi erőforrásokat ahhoz, hogy a szerv teljesíteni tudja megbízatását, és megfelelően végrehajthassa feladatait;

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (HL L 277., 2022.10.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

([23]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022. szeptember 14.) a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról, valamint az (EU) 2019/1937 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (digitális piacokról szóló jogszabály) (HL L 265., 2022.10.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

([24]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

31. úgy véli, hogy az Unió stabilitása és fejlődése, továbbá polgárainak bizalma szempontjából elengedhetetlen az uniós források megfelelő felhasználásának biztosítása és az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére irányuló valamennyi lépés megtétele, különösen a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszer alkalmazása terén; hangsúlyozza, hogy kétségbevonhatatlan kapcsolat áll fenn a jogállamiság tiszteletben tartása és az uniós költségvetésnek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás költségvetési rendelet szerinti elvével összhangban történő hatékony végrehajtása között; megismétli, hogy a jogállamiságra vonatkozó feltételrendszerről szóló rendelet ([25]) értelmében a megfelelő intézkedések bevezetése nem érintheti a kormányoknak az intézkedés által érintett program vagy alap végrehajtására vonatkozó kötelezettségeit, különösen a végső kedvezményezettekkel szembeni kötelezettségeiket; ezért kitart amellett, hogy a jogállamiság nemzeti kormányok általi megsértése esetén a Bizottságnak meg kell vizsgálnia a költségvetés végrehajtásának alternatív módjait, többek között a források közvetlen és közvetett irányítású programokhoz való átirányításának lehetőségét annak biztosítása érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, a civil társadalom és más kedvezményezettek továbbra is részesülhessenek az uniós finanszírozásból, a rendelet alkalmazásának gyengítése nélkül; kiemeli az Európai Számvevőszék szerepét és folyamatos tevékenységét az átláthatóság, az elszámoltathatóság és az összes alapra és programra vonatkozó rendeletek szigorú betartása védelmében;

Egy erős Unió a változó világban

32. megállapítja, hogy a fokozódó globális konfliktusok, a geopolitikai változások és a külföldi befolyásra irányuló erőfeszítések közepette világszerte egyre fontosabb, hogy az EU fenntartsa és növelje jelenlétét a globális színtéren, különös tekintettel a más jelentős globális segélynyújtókkal kapcsolatos fejleményekre; hangsúlyozza, hogy ennek eléréséhez az Uniónak elegendő finanszírozásra és erőforrásra van szüksége a fellépéshez, többek között a szomszédságában és az egész világon bekövetkező súlyos válságokra való reagáláshoz, különös tekintettel a nemzetközi finanszírozás hirtelen csökkenésére; hangsúlyozza a humanitárius segítségnyújtási program fontosságát, és sajnálja, hogy az erőforrások nem a rekordszintű szükségletekkel összhangban növekednek; hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni az EU vezető szerepét a humanitárius segítségnyújtás területén, eközben hatékonyan kell kezelni az újonnan kialakuló válságokat, különös tekintettel a válságokkal, kényszerű migrációval, az élelmiszer-ellátás bizonytalanságával és természeti katasztrófákkal szembesülő régiókban; hangsúlyozza, hogy az Uniónak elegendő forrásra van szüksége a globális partnerségek kiépítésére irányuló hosszú távú beruházásokhoz is, és rámutat annak fontosságára, hogy adott esetben nem uniós országok is részt vegyenek az uniós programokban;

33. hangsúlyozza, hogy Oroszország Ukrajna elleni jogellenes, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborúját követően az EU biztonsági környezete drámaian megváltozott, valamint hogy előre nem látható változások történtek az Unió legfontosabb szövetségeseinek politikájában; emlékeztet arra, hogy a katonai és polgári képességeket, a külkapcsolatokat és a belső biztonságot magában foglaló átfogó biztonsági megközelítés révén fokozni kell a polgárok biztonságát, és hatékonyságot kell elérni a védelem és a stratégiai autonómia területén; hangsúlyozza a Belső Biztonsági Alap fontosságát az uniós dimenziójú súlyos szervezett bűnözés és a számítógépes bűnözés fokozott mértékű finanszírozásának biztosítása szempontjából; elismeri, hogy a megnövekedett védelmi kiadások nyomást gyakorolnak a tagállamok nemzeti költségvetésére. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a NATO iránymutatásával összhangban, konzisztens és egymást kiegészítő módon növeljék a tagállamok védelmi képességeikre irányuló erőfeszítéseit és finanszírozását;

34. hangsúlyozza, hogy az ukrán nép hatalmas áldozatvállalásán túl, amellyel ellenáll Oroszország agressziós háborújának a közös európai biztonságunk érdekében, ez a háború jelentős gazdasági és társadalmi következményekkel is járt Európa népére nézve; emlékeztet arra, hogy egyes tagállamok, különösen az Oroszországgal és/vagy Belarusszal közös szárazföldi határszakasszal rendelkező balti régió és a frontvonalbeli tagállamok, valamint a gazdaság kiszolgáltatott ágazatai továbbra is különösen ki vannak téve a háború következményeinek, és az uniós szolidaritás szellemében támogatást érdemelnek olyan területeken, mint a mezőgazdaság, az infrastruktúra és a katonai mobilitás;

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

35. határozottan megismétli, hogy feltétel nélkül és teljes mértékben támogatja Ukrajnát – amelynek területén több mint három éve háború dúl –, a szabadságáért és demokráciájáért az orosz agresszióval szemben folytatott harcban; hangsúlyozza, hogy továbbra is magas szintű finanszírozásra van szükség, többek között a humanitárius segítségnyújtás és a kritikus infrastruktúrák helyreállítása terén, valamint megerősített kapacitásra az EU–Ukrajna szolidaritási folyosók mentén; üdvözli a Bizottság és a tagállamok azon megújult és megerősített szándékát, hogy egységes módon működjenek együtt Ukrajna sürgető védelmi szükségleteinek kielégítése és az ukrán gazdaság további támogatása érdekében rendszeres és kiszámítható pénzügyi támogatás nyújtásával és a beruházási lehetőségek elősegítésével; üdvözli a Tanáccsal az Ukrajnának nyújtandó legfeljebb 35 milliárd EUR összegű makroszintű pénzügyi támogatásról szóló megállapodást, amely az új Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmuson keresztül felhasználja a befagyasztott orosz vagyoni eszközökből származó bevételeket Ukrajna helyreállításának, újjáépítésének és korszerűsítésének támogatása, valamint Ukrajna uniós csatlakozás felé vezető úton való előrehaladásának előmozdítása érdekében; hangsúlyozza a legsúlyosabb nemzetközi bűncselekményekkel kapcsolatos elszámoltathatóság biztosításának fontosságát;

36. kiemeli az előcsatlakozási támogatás előnyeit mind a bővítési országok, mind maga az EU számára, mivel a finanszírozás nagyobb stabilitást teremt a régióban; üdvözli a Nyugat-Balkánra vonatkozó növekedési terv végrehajtását, amelynek célja a nyugat-balkáni országok uniós egységes piaccal való gazdasági konvergenciájának további támogatása a régió beruházásai és növekedése révén; ragaszkodik ahhoz, hogy az EU bővítés és a regionális stabilitás iránti elkötelezettségével összhangban rendelkezésre kell bocsátani Moldova csatlakozási folyamatának támogatásához szükséges forrásokat; hangsúlyozza a Moldovai Reform- és Növekedéstámogató Eszköz szerepét, és kiemeli, hogy elegendő pénzügyi forrást kell biztosítani annak teljes körű végrehajtásához; hangsúlyozza a tagjelölt országok folyamatos támogatásának fontosságát a csatlakozással kapcsolatos szükséges reformok végrehajtásában, különösen a jogállamiság, a korrupció elleni küzdelem és a demokrácia terén, valamint rezilienciájuk megerősítésében, továbbá a hibrid fenyegetések megelőzésében és leküzdésében; felhívja a Bizottságot, hogy különítsen el további finanszírozást a civil társadalom, a független médiaszervezetek és az újságírók támogatására;

37. hangsúlyozza továbbá, hogy az EU szomszédságpolitikája és különösen a keleti és déli partnerség hozzájárul az EU-val szomszédos országok stabilitásának, jólétének és ellenálló képességének növelésére irányuló átfogó célkitűzéshez, ezáltal növelve kontinensünk biztonságát; hangsúlyozza ezért a déli és keleti szomszédság költségvetési sorai megerősítésének fontosságát a régiók politikai, gazdasági és társadalmi reformjainak támogatása, a békefolyamatok és az újjáépítés megkönnyítése, valamint a menekülteknek való segítségnyújtás érdekében, különösen folyamatos, megerősített és kiszámítható finanszírozás és folyamatos helyszíni végrehajtás révén; emlékeztet arra, hogy az EU-nak humanitárius segítségnyújtási programja révén továbbra is enyhítenie kell más válságokat is, és világszerte támogatnia kell a legkiszolgáltatottabb népességcsoportokat, valamint fenn kell tartania globális pozícióját a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel kapcsolatban a globális kihívások támogatása és az emberi jogok, a szabadságok és a demokrácia előmozdítása, valamint a civil társadalmi szervezetek kapacitásépítése és az Unió éghajlatváltozással és biológiai sokféleséggel kapcsolatos nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítése terén egy átfogó nyomonkövetési és ellenőrzési rendszeren belül;

Több területet érintő kérdések a 2026. évi költségvetésben

38. hangsúlyozza, hogy az EU jogilag köteles visszafizetni az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz (EURI) hitelfelvételi költségeit, ez tehát nem a saját belátására van bízva; megjegyzi, hogy a hitelfelvételi költségek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében történő kifizetések ütemétől, valamint a kötvényhozamok piaci ingadozásától függenek, és ezért jellegüknél fogva részben kiszámíthatatlanok és volatilisek; ezért kitart amellett, hogy a Bizottságnak megbízható, időszerű és pontos tájékoztatást kell nyújtania a NextGenerationEU (NGEU) hitelfelvételi költségeiről és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz várható kifizetéseiről a költségvetési eljárás során, valamint a rendelkezésre álló visszavont kötelezettségvállalásokról; elvárja, hogy a Bizottság a költségvetési tervezet benyújtásakor aktualizálja a visszavont kötelezettségvállalásokra vonatkozó előrejelzést; emlékeztet arra, hogy a három intézmény megállapodott abban, hogy a NextGenerationEU finanszírozási költségeit fedező kiadások tekintetében arra kell törekedni, hogy ne csökkentsék az uniós programok és alapok rendelkezésére álló összeget;

39. emlékeztet az új saját források bevezetését támogató módosított bizottsági javaslatokkal kapcsolatos álláspontjára. rendkívül aggasztónak tartja, hogy a Tanácsban egyáltalán nem történt előrelépés az új saját forrásokat illetően, különös tekintettel a növekvő beruházásokra és előre nem látható igényekre; úgy véli, hogy az új saját források bevezetése a 2020. évi intézményközi megállapodásban foglalt ütemtervvel összhangban elengedhetetlen az NGEU hitelfelvételi költségeinek fedezéséhez, miközben védi az e szükségletek kielégítéséhez szükséges tartalékokat és rugalmassági mechanizmusokat;

40. ismételten kiemeli, hogy a Parlament teljes mértékben támogatja a kohéziós politikát és annak az uniós szakpolitikai prioritások megvalósításában és az Unió általános növekedésében betöltött kulcsszerepét; megismétli, hogy a kohéziós politika polgárok számára jelentkező optimális hozzáadott értéke annak hatékony és időben történő végrehajtásától függ; hasonlóképpen sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy gyorsítsák fel a megosztott irányítású alapok operatív programjainak, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek a végrehajtását a költségvetés gyors végrehajtásának biztosítása és annak elkerülése érdekében, hogy a többéves pénzügyi keret utolsó két évében ne halmozódjanak fel kifizetési hátralékok, különösen további kapacitásépítés és a tagállamoknak nyújtott technikai támogatás révén; megerősíti, hogy feltétlenül szükség van a kedvezményezetteknek történő kifizetések pontos nyomon követésére szolgáló szilárd és átlátható mechanizmusra;

41. megjegyzi, hogy különös figyelmet kell fordítani a vidéki és távoli területekre, az ipari átalakulás által érintett térségekre, valamint a súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányoktól szenvedő – például a szigetjellegű, legkülső, határokon átnyúló és hegyvidéki – régiókra, továbbá a természeti katasztrófák sújtotta régiókra; hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 349. cikkében foglaltaknak megfelelően ezeknek a régióknak megfelelő finanszírozásban kell részesülniük strukturális társadalmi és gazdasági helyzetükből adódó sajátos jellemzőik és korlátaik ellensúlyozása érdekében; hangsúlyozza, hogy a POSEI program alapvetően fontos a legkülső régiókban a mezőgazdasági tevékenység fenntartása, valamint az élelmiszereknek a helyi piacokra való eljuttatása szempontjából; kéri, hogy növeljék a program költségvetését annak érdekében, hogy az tükrözze e régiók mezőgazdasági termelőinek tényleges szükségleteit; megjegyzi, hogy 2013 óta nem történt ilyen mértékű költségvetés-növelés annak ellenére, hogy az infláció és az éghajlatváltozás miatt az említett régiókban a mezőgazdasági termelőknek magasabb termelési költségekkel kell számolniuk; hangsúlyozza továbbá, hogy az EUMSZ 198–204. cikkében említett, az EU-val társult tengerentúli országoknak és területeknek megfelelő finanszírozásban kell részesülniük fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődésük érdekében, tekintettel geopolitikai jelentőségükre a globális tengeri kereskedelmi útvonalak és a kulcsfontosságú partnerségek, például a fenntartható nyersanyag-értékláncok szempontjából;

42. megismétli, hogy az uniós programokat, szakpolitikákat és tevékenységeket – lehetőség szerint – úgy kell végrehajtani, hogy célkitűzéseik megvalósítása során előmozdítsák a nemek közötti egyenlőséget; üdvözli a Bizottság arra irányuló munkáját, hogy az intézményközi megállapodásban foglaltaknak megfelelően fejlessze a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítését az uniós kiadások nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásának érdemi mérése érdekében;

43. megjegyzi, hogy az éghajlati szempontok érvényesítésével kapcsolatos 30 %-os cél az előrejelzések szerint 2025-ben 33,5 %-kal teljesül, míg a biológiai sokféleséggel kapcsolatos célkitűzés 2025-ben 8,5 % alatt marad, és hacsak nem tesznek célzott intézkedéseket, 2026-ra nem teljesül a 10 %-os célkitűzés; hangsúlyozza, hogy folyamatos erőfeszítésekre van szükség az intézményközi megállapodásban meghatározott éghajlati és biodiverzitási céloknak az uniós költségvetésben és az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz kiadásaiban való általános érvényesítése érdekében;

44. hangsúlyozza, hogy a 2026. évi uniós költségvetést össze kell hangolni az Unió azon törekvésével, hogy az Unió legkésőbb 2050-re klímasemlegessé váljon, valamint az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival – különösen a Párizsi Megállapodással és a Kunming-Montreal megállapodással –, valamint jelentősen hozzá kell járulnia az európai zöld megállapodás és a 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia végrehajtásához;

45. emlékeztet arra, hogy a programok hatékony végrehajtása csak egy elkötelezett igazgatás támogatásával valósítható meg; hangsúlyozza a szervek és a decentralizált ügynökségek által végzett alapvető munkát, és rámutat, hogy megfelelő személyzettel és – az inflációt is figyelembe véve – elegendő erőforrással kell rendelkezniük ahhoz, hogy eredményesen teljesíthessék feladataikat és hozzájárulhassanak az Unió szakpolitikai prioritások megvalósításához, akkor is, amikor új feladatokat és megbízatásokat kapnak;

46. emlékeztet, hogy a költségvetési rendelettel összhangban a költségvetés végrehajtása során a tagállamoknak és a Bizottságnak biztosítaniuk kell az Alapjogi Charta betartását, és tiszteletben kell tartaniuk az EUSZ 2. cikkében foglalt uniós értékeket; hangsúlyozza különösen a költségvetési rendelet 137., 138. és 158. cikkét, és emlékeztet a Bizottság és a tagállamok azon kötelezettségére, hogy kizárják az uniós pénzeszközökből azokat a személyeket vagy szervezeteket, akiket vagy amelyeket terrorista bűncselekmények elkövetése miatt jogerősen elítéltek, illetve terrorista tevékenységekben, ilyen bűncselekményekre való felbujtásban, ahhoz nyújtott segítségben vagy bűnsegélyben, vagy arra tett kísérletben, korrupcióban vagy más súlyos bűncselekményekben bűnösnek találtak; hangsúlyozza, hogy mind uniós, mind tagállami szinten fokozni kell a csalás elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseket, és e célból megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat kell biztosítani a teljes csalás elleni uniós intézményrendszer számára; emlékeztet annak fontosságára, hogy a csalás elleni uniós program elegendő pénzügyi forrással rendelkezzen;

47. hangsúlyozza az uniós szakpolitikák és programok hatékony kommunikációjának és láthatóságának fontosságát az EU által a polgárok, a vállalkozások és a partnerek számára nyújtott hozzáadott érték tudatosításában;

°
° °

48. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Számvevőszéknek.